

DE VOLGENDE STAP MIJN AMBITIE, MIJN PLAN.

Je kunt geen huis bouwen op drijfzand. En een land al helemaal niet. Daarom zei ik in 2012 dat het mijn belangrijkste opdracht was om het land sterker uit de crisis te krijgen. We moesten het fundament, de basis, weer op orde krijgen. Dankzij de inzet en opofferingen van ons allemaal is dat gelukt. Dat was niet altijd makkelijk en we hebben het allemaal gevoeld. We kennen allemaal wel iemand die zijn baan verloor; misschien was je het zelf wel. We zagen allemaal dat in winkelstraten steeds meer winkels leeg kwamen te staan. En dat verhuisplannen werden uitgesteld. Maar als ik kijk naar hoe het nu gaat, dan ben ik gewoon hartstikke trots. Trots op al die Nederlanders die niet zijn weggedoken, maar hun kop in de wind hebben gestoken en, soms misschien hardop mopperend, zijn doorgedaan om er wat van te maken.

Het was niet altijd makkelijk om onze weg door de storm te vinden, maar we hebben veel bereikt. Dat neemt niemand ons meer af. Het begrotingstekort en de staatsschuld, die zo lang als een donkere wolk boven ons hoofd hingen, hebben we onder controle gekregen. Dat klinkt als een ver-van-ons-bed-show, maar het is belangrijk voor banen, zorg en onderwijs. Onze economie groeit weer, bijna het snelst van Europa. Dat betekent dat het steeds beter gaat met kleine ondernemers en dat steeds meer mensen een baan vinden. Door de AOW-leeftijd te verhogen kunnen we het basispensioen de komende jaren blijven betalen. Het is ons gelukt de zorg én goed én betaalbaar te houden. We hebben ervoor gezorgd dat meer mensen weer een huis kunnen kopen en er voor meer mensen een huurwoning komt. We hebben de instroom van vluchtelingen onder controle gekregen. We hebben ons land veiliger gemaakt. Er is minder geweld op straat en er zijn minder inbraken.

Wij hebben gewoon laten zien dat het er niet om gaat hoe groot een land is, maar om hoe de inwoners zijn. Wij zijn het land dat we zijn dankzij al die geweldige mensen, die er altijd weer hun schouders onder zetten en er gewoon voor gaan.

Nu allemaal de vruchten plukken

We zijn nog niet klaar. Ik ben nog niet klaar. Ik wil met Nederland de volgende stap zetten.

Om dat voor elkaar te krijgen, moet er nog een hoop gebeuren.

Ik wil verder bouwen op de basis die we de afgelopen jaren hebben gelegd.

Ik wil er alles aan doen om te zorgen dat we beschermen wat we hebben.

Ik wil Nederland veilig houden.

Ik wil dat het systeem werkt voor de mensen en niet andersom.

Ik wil dat Nederland gewoon een fijn en prettig land blijft om in te leven.

Ik wil het leven voor ons allemaal, stap voor stap, beter maken.

Mijn ambitie van de afgelopen jaren was om Nederland uit die zware crisis te krijgen. Mijn ambitie voor de volgende vier jaar is dat we daar allemaal de vruchten van gaan plukken. Dat we allemaal ook echt gaan voelen dat het beter gaat.

Daarvoor heb ik een plan.

Ik wil de basis verder versterken én door bouwen aan Nederland.

En dat doen we allebei. Tegelijkertijd.

Beschermen wat we hebben opgebouwd en de basis verder versterken

Een huis bouw je niet op drijfzand. Daarom hebben we de afgelopen jaren met z'n allen zo vreselijk hard gewerkt. We hebben gewerkt om de basis te leggen. Dat moeten we koesteren en beschermen.

We moeten op een aantal punten verder werken aan zekerheid. Dat doen we door de basis die er ligt te versterken. Dat ga ik doen door aan de slag te gaan met die dingen waar we ons allemaal zorgen over maken in ons dagelijks leven.

Denk bijvoorbeeld aan de pensioenen. Op dit moment maken mensen zich te veel zorgen over hun pensioen. Over hoeveel ze nu sparen. Over wat het straks waard is. En wat ze nu precies hebben opgebouwd. Ik vind dat we op al die vragen zoveel mogelijk duidelijkheid moeten geven.

Of kijk naar de zorg. Blijven we de allerbeste zorg krijgen nu en in de toekomst? We vragen ons af of we nog wel zelf kunnen kiezen naar welke dokter we gaan. En kunnen we het blijven betalen? Iedereen heeft recht op de beste zorg. Ik wil dat dat zo blijft. En hoe zit het met de zorg voor onze ouders? Die is gewoon op nog te veel plekken in ons land niet goed genoeg. Dat kan niet en daarom wil ik dat het overal zo goed is als in de allerbeste verpleeg- en verzorgingshuizen. En de vluchtelingen. We hebben heel veel vluchtelingen tijdelijk opgevangen. Maar hoe zorgen we ervoor dat vluchtelingen die weer terug kunnen als het thuis veilig is ook echt weer weg gaan? Want we kunnen niet iedereen een échte toekomst geven in ons land. Of de veiligheid. Daarmee mogen we geen risico's nemen. Een fijn en veilig leven leiden in de buurt waar je woont is het belangrijkste dat er is. Er wordt minder ingebroken en er is minder geweld op straat. Maar dat wil niet zeggen dat het helemaal niet meer gebeurt en dat we dat ook zo voelen. Daar moeten we dus aan blijven werken.

En dan is er nog de dreiging van een terroristische aanslag. Het gebeurde al in Brussel, Parijs, Nice. In Nederland gelukkig nog niet, maar het komt akelig dichtbij. Dat dit in de toekomst zo blijft, kán ik niet garanderen. U mag van mij wel verwachten dat we er alles aan doen om het te voorkomen. Daarom sta ik vierkant achter al die mensen in Nederland die daar dag en nacht aan werken en dat zij ook de komende jaren genoeg mankracht en geld hebben om hun werk te doen.

Ik ga met al deze punten aan de slag. Om te beschermen wat we hebben. En nog beter te maken wat nog niet goed genoeg werkt. Om zekerheid te bieden waar dat kan. Zodat wij allemaal bezig kunnen zijn met onze eigen toekomst. Op onze eigen manier.

Door bouwen op een stevige de basis

Nederland is een bijzonder land. Klein maar koploper op vele terreinen. Ik wil dat we als klein landje voorop blijven lopen. Bijzondere dingen blijven doen, uitvinden, bedenken en maken. Dingen die wereldwijd bekend zijn. Maar die er vooral voor zorgen dat ons leven hier stapje voor stapje beter wordt. Daarom vind ik het belangrijk de deur naar de toekomst open te zetten. Dat we door gaan bouwen op onze basis.

Nederland heeft het in zich om een land te worden waar iedereen beter wordt van de grote veranderingen door nieuwe technieken. Daar is wel wat voor nodig. We moeten plaats maken voor experimenten met technieken van de toekomst. Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid. Niet met huis- tuin- en keuken-geknutsel een beetje hobbyen, maar met serieuze innovaties een bijdrage leveren aan nieuwe, andere manieren van produceren. Dat is én goed voor de wereld en voor onze economie, voor onze banen. Daarom vind ik het belangrijk te blijven investeren in innovatie en kennis.

Innovatie moet uit bedrijven komen. De overheid kan dat niet doen. Ik blijf er daarom voor zorgen dat de overheid niet in de weg staat met regels. We moeten er alles aan doen om deze nieuwe ontwikkelingen te stimuleren. Zodat het hier, in ons land, gebeurt. En we zorgen ervoor dat onze kinderen goed worden opgeleid, zodat die slimme dingen blijven bedenken en maken.

Die veranderingen zijn ook spannend en zorgen voor onzekerheid. Want wat betekenen die nieuwe technieken voor mijn baan? En hoe zorg ik dat mijn bedrijf en medewerkers zich aanpassen aan die nieuwe technieken? We weten dat er veel gaat veranderen. We weten dat er nieuwe banen komen die we nog niet precies kunnen voorspellen. Maar die we wel nodig hebben om in de toekomst geld te blijven verdienen. Ik vind het daarom belangrijk dat mensen kunnen blijven bijleren. En ik wil dat je kunt werken in een contract dat bij je past. Een contract dat je de zekerheid geeft die je fijn vindt. Vast of flexibel. Voor meer vaste contracten wil ik daarom dat het voor werkgevers goedkoper wordt om mensen in dienst te nemen. En flexibele contracten moeten zeker genoeg zijn om gewoon geld te kunnen verdienen.

Geen cafetariamodel

Ik wil in de komende jaren ook door bouwen op onze basis als land, als samenleving. Wij Nederlanders zijn meer dan een groep mensen die toevallig in hetzelfde land woont. We leven in een land dat we met heel hard werken met elkaar hebben opgebouwd en waar we ons fijn voelen. We zijn wie we zijn en daar zijn we trots op en dat willen we ook zo houden. Dat betekent dat we staan voor onze waarden en cultuur. Voor onze manier van leven. En dat we die beschermen. Hoe wij samenleven wordt bepaald door meer dan onze wetten alleen. Het gaat vooral over wie wij zijn. Over hoe we ons gedragen. Over wat we doen en hoe we elkaar aanspreken als dat nodig is.

We moeten durven te zeggen waar we voor staan om de sociale spanningen van dit moment te doorbreken. Niet door stoere uitspraken te doen dat we de grenzen maar dicht moeten gooien of juist door niks te zeggen over die ongemakkelijke spanningen. En te zeggen dat wij ons maar een beetje aan moeten passen. Ik zie in beide helemaal niets. In Nederland wonen al honderden jaren mensen met verschillende achtergronden. Dat zal ook altijd zo blijven. Dat hoort bij ons. Maar toegeven op onze waarden en vrijheden zullen we nooit doen. Met onze waarden en vrijheden is het alles of niets. Het is geen cafeteria-model.

Dat betekent dat wij heel erg duidelijk moeten zijn over wat we van elkaar verwachten. Vrijheid en gelijkwaardigheid zijn hier heilig. Je mag hier trouwen of samenwonen met wie je wilt. Je bepaalt zelf wat je gelooft en je gaat over je eigen lichaam. In Nederland zijn we niet elkaars vijand, maar elkaars bondgenoot. Iedereen is hier gelijkwaardig en krijgt gelijke kansen. Arm of rijk, hoog- of laagopgeleid, vrouw of man. We kijken naar wat mensen kunnen. We kijken niet naar mensen op en zeker niet op mensen neer.

Wie onze vrijheden misbruikt, krijgt met de overheid te maken. Wetten die we hebben, zullen we inzetten. Als er nieuwe wetten nodig zijn dan maken we ze. En als we wetten juist af moeten schaffen dan doen we dat ook. Maar het allerbelangrijkste is dat ik, dat wij allemaal, alsmaar duidelijk blijven maken: In ons land ben je vrij en daar staan wij voor.

Het is hoog tijd dat wij samen iets doen aan de spanning en de verkramping. Wij, of je hier nu wel of niet geboren bent. Wij, dat zijn alle mensen die onze waarden, onze rechten en onze vrijheden delen. Wil je niet meedoen? Dan is het tijd om ergens anders een plekje te zoeken. Als je onze vrijheden omarmt, dan hoor je er bij. Wie echt mee wil doen, krijgt eerlijke kansen. Het is aan jou om die te grijpen.

Een land van koppige optimisten

Nederland draait op een gigantisch grote groep koppige, optimistische Nederlanders die zo ongelooflijk veel voor Nederland betekenen. Die dag in dag uit aan de slag zijn om er wat van te maken. Die de moed erin houden, ook als het even tegenzit. Die van grote dingen durven te dromen, die gewoon een fijn en prettig leven willen leiden. Je hoort ze niet, deze stille meerderheid, ze willen gewoon met elkaar dingen voor elkaar krijgen.

Maar ze hebben ook hun zorgen. Terechte zorgen. Zorgen die u en ik allemaal hebben. Voor deze mensen wil ik er zijn. Voor hen zet ik mij elke dag weer in.

Ik begrijp dondersgoed dat deze koppige optimisten zich zorgen maken over de toekomst. En dan kan ik wel proberen uit te leggen dat we het hier echt wel goed voor elkaar hebben met elkaar. Maar zolang mensen dat niet voelen. Helpt dat niets. Ik snap ook echt de boosheid, onvrede en zorgen die ik zie in ons land. Daar wil ik dus ook iets aan doen. Maar waar ik niks mee heb zijn die schreeuwers aan de zijlijn. Links en rechts. Zij hebben op alles wat er gebeurt kritiek. Ze zijn boos over van alles en nog wat, maar als je om hulp vraagt doen ze helemaal niks. Dit zijn ook de mensen die denken dat de overheid alles voor ze oplost. Op deze mensen bouw je geen samenleving. Dat geloof ik echt. Die mensen verpesten het voor de rest.

Soms zou je bijna gaan denken dat die schreeuwers Nederland zijn. Niets is minder waar. Nederland dat is die gigantische groep koppige optimisten. Die hoor je niet schreeuwen. Die zijn bezig en in de afgelopen moeilijke jaren doorgaan. En gaan dat ook de komende jaren weer doen. Dat ga ik ook doen.

Doorzetten

Ik zet mij in om juist dát wat we met elkaar in al die jaren hebben opgebouwd te beschermen, en steeds een beetje beter te maken. Om alles op alles te zetten tegen nieuwe onzekerheden. Ons veilig te houden. Zodat we met minder zorgen en meer rust het leven kunnen leiden dat we willen.

We hebben de afgelopen jaren laten zien dat we niet weg te duiken als het moeilijk wordt. Dat lef is ook in de komende jaren nodig. We zullen weer lastige keuzes moeten maken. Gemakkelijke oplossingen zijn er niet. Je kunt dan wel voor je eigen ego of je eigen belang gaan. Maar dan komen we nergens. Ik wil dingen voor elkaar krijgen. Ik wil problemen oplossen. Zoals ik dat in de afgelopen jaren deed. Zo wil ik doorgaan. Koppig en optimistisch. Zorgen pakken we aan. Kansen grijpen we. Dat is goed voor onze toekomst. Van ons land en voor iedereen persoonlijk. Zodat het écht stapje voor stapje beter wordt. Zodat we allemaal de vruchten gaan plukken. Zodat onze kinderen het weer beter krijgen dan wij. Zodat we dat fijne land blijven. We hebben alles in huis wat daarvoor nodig is: trots, koppigheid en zelfvertrouwen.